

РЕШЕНИЕ

№ 1189

гр. София, 28.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-4, в публично заседание на седми октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Никола Чомпалов

при участието на секретаря Анелия Й. Груева
като разгледа докладваното от Никола Чомпалов Търговско дело № 20211100902169 по описа за 2021 година

СГС е сезиран с искова молба от „Б.Т.“ ЕООД, с която са предявени срещу ЗАД А.“ искове с правно основание чл.99 ЗЗД, вр. с чл.405 ал.1 КЗ и чл.86 ЗЗД. Твърди се от ищеца, че на 15.11.2018 г. е бил сключен между „П.Л. Бг“ ЕООД и ответника застрахователен договор, по който ответникът е поел задължението да носи покритие на риска от увреждане на т.а.“Ландровер“ с рег.N *****, който е бил отдаден на лизинг на ищеца. Сочи се, че на 15.04.2019 г. срещу 16.04.2019 г. застрахованият автомобил е бил противозаконно отнет, но ответникът не е платил застрахователно обезщетение за вредите от настъпилото застрахователно събитие. Поддържа се от ищеца, че няма основание за отказ да се изплати застрахователно обезщетение, защото още при сключване на предходния застрахователен договор на 22.11.2017 г. на процесния автомобил е било монтирано изискваното от застрахователя допълнително устройство за защита – GPS тракер, което е визирано в т.38.2 от Общите Условия. Сочи се, че в изпълнение на съобщение на застрахователя от 21.02.2019 г. устройството за защита е било предоставено за проверка на „Ф.С.“ ЕООД, но документът не може да се представи, защото е бил откраднатият автомобил. Излага се съображения, че не е налице основание по чл.408 ал.3 КЗ, защото не е в изпълнение на задължение по застрахователния договор. На 21.10.2019 г. е бил сключен договор за цесия, с който застрахованият „П.Л. Бг“ ЕООД е прехвърлил на ищеца вземането за застрахователно обезщетение. Исква се от ищеца ответникът да бъде осъден да заплати сумата от 146 350 лв. – застрахователно обезщетение, както и сумата от 34 595,51 лв. – обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода 09.07.2019 г. – 10.11.2021 г.

Ответникът е подал писмен отговор, с който оспорва предявените искове с възражението, че не е налице покрит застрахователен риск по т.3.5 от Общите Условия. Освен това процесното събитие не е включено в обхвата на застрахователна закрила, защото

ответникът не е поел покритие по клауза „К“, защото то се прилага само при монтирано допълнително защитно устройство и извършена профилактика, а на 21.02.2019 г. е изпратено до застрахования електронно писмо, че е необходимо да се извърши профилактика на устройството, но такава не е извършена. Поддържа се, че застрахованият не е изпълнил дадените от застрахователя предписания и указания – т.50.8, вр. с т.50.9. Искът се оспорва и като завишен по размер.

Ищецът е подал допълнителна искова молба, с която поддържа предявените искове с довода, че при действието на предходния застрахователен договор е било монтирано защитното устройство и е била извършена профилактиката му. Поддържа се, че произволно застрахователят е определил в писмо от 21.02.2019 г. 14-дневен срок за извършване на профилактика на устройството за защита, тъй като в КЗ и в Общите Условия не е предвиден такъв срок.

Ответникът е подал допълнителен отговор, с който поддържа оспорването на исковете с довода, че застрахованият е декларирал за това, че знае за необходимостта да се монтира допълнително устройство за защита, на което следва да се извърши профилактика, но въпреки това не е изпълнил указанията за извършването ѝ. Сочи се, че указанията на застрахователя са били получени от застрахования на 15.11.2018 г. Освен това застрахователят има право да определи срок за изпълнение на указанията му, който е бил достатъчен.

Представена е комбинирана застрахователна полица за застраховки „каска“ и „злополуки“ от 15.11.2018 г., от която се установява, че между „П.Л. Бг“ ЕООД и ответника е бил сключен застрахователен договор, по който ответникът е поел задължението да носи покритие на риска от увреждане на т.а. „Ландровер“ с рег. N ***** през периода 22.12.2018 г. – 21.12.2019 г.

Представени са Общи Условия за застраховка на МПС /Каско/

Представено е възлагателно писмо от 21.11.2017 г., с което ответникът е възложил на „Ф.С.“ ЕООД да монтира на застрахования автомобил допълнително специално защитно устройство /GPS тракер/.

Представен е протокол от 22.12.2015 г., в който се сочи, че по автомобила не са констатирани повреди и липси.

Представено е удостоверение от 16.04.2019 г. на СДВР, в което се сочи, че на 16.04.2019 г. е било заявено в 04 РУ-СДВР противозаконното отнемане на т.а. „Ландровер“ с рег. N ***** , собственост на „П.Л. Бг“ ЕООД.

Представено е постановление за спиране на наказателното производство от 17.06.2019 г., с което е спряно досъдебното производство N 799/19 г., образувано срещу неизвестен извършител по чл.346 ал.1 НК за противозаконно отнемане на т.а. „Ландровер“ с рег. N ***** , извършено през времето от 22,45 часа на 15.04.2019 г. до 10,30 часа на 16.04.2019 г. в гр.София, бул.„Христо Смирненски“.

Представен е договор за цесия от 21.10.2019 г., с който „П.Л. Бг“ ЕООД е прехвърлил на

ищеца вземанията срещу ответника по процесната застрахователна полица.

Представена е преписката по процесната щета, образувана при ответника.

Установява се от показанията на св.Г., че е управлявал процесния автомобил, на който е бил монтиран GPS тракер. След покана от страна на ответника автомобилът е бил доставен в централния офис на ул.“*****“. Поне 10 пъти автомобилът е бил предаван на застрахователя.

Установява се от заключението на СТЕ, че средната пазарна цена на автомобила към настъпване на застрахователното събитие възлиза 146 350 лв.

Установява се от заключението на СТЕ, изготвено от в.лице Р., че последният активен мониторинг, излъчен от GPS тракер, е на 16.04.2019 г., 02:46:57 ч., а към 15.04.2019 г. статусът на батерията на устройството е бил много нисък. Към 19.02.2019 г. устройството е подлежало на подмяна. В обясненията, изнесени от в.лице в съдебното заседание на 08.07.2022 г., се сочи, че батерията на устройството е било със заряд от 13 %, поради което е било необходимо батерията да се подмени, но устройството е било активно към момента на кражбата, а последният сигнал от него е на 16.04.2019 г.

Установява се от допълнителното заключение на СТЕ, изготвено от в.лице Р., че необходимата подмяна е касала батерията на устройството, но при нужда се подменя цялото устройство. Батерията се подменя ежегодно, а нейното ниско ниво се отразява в системата. Ниският заряд на батерията може да доведе до прекъсване, както и да повлияе на качеството на сигнала.

При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:

Предмет на спора пред първоинстанционния съд са искове с правно основание чл.99 ЗЗД, вр. с чл.405 ал.1 КЗ и чл.86 ЗЗД.

Ищецът е предявил за съдебна защита спорните вземания по чл.405 ал.1 КЗ и чл.86 ЗЗД в качеството на цесионер на застрахования „П.Л. БГ“ ЕООД, поради което на проверка подлежи дали в полза на цедента, който е негов частен праводател, са съществували прехвърлените вземания, респ. дали в полза на ответника застраховател е възникнало правото по чл.408 ал.1, т.3 КЗ да откаже да плати застрахователно обезщетение на застрахования цедент.

Не се спори, че „П.Л. БГ“ ЕООД е притежавал собствеността върху процесния автомобил, който е бил отдаден на лизинг на ищеца. „П.Л. БГ“ ЕООД в качеството на собственик на автомобила е сключил с ответника на 15.11.2018 г. договор за имуществено застраховане, който според съда е породил валидно застрахователно правоотношение. За собственика на автомобила, който е предмет на договора за имуществено застраховане, е налице

застрахователен интерес, тъй като именно в неговата правна сфера биха настъпили имуществените вреди от пълното погиване или частичното увреждане на застрахованото имущество – чл.349 ал.1 КЗ.

Не се спори, че през действие на застрахователното правоотношение – през времето от 22,45 часа на 15.04.2019 г. до 10,30 часа на 16.04.2019 г. процесният автомобил е станал обект на противозаконно отнемане. Настъпването на това фактическо обстоятелство се потвърждава от постановление за спиране на наказателното производство от 17.06.2019 г. на СРП, с което е спряно досъдебното производство N 799/19 г., образувано срещу неизвестен извършител по чл.346 ал.1 НК за противозаконно отнемане на т.а.“Ландровер“ с рег.N *****, извършено през времето от 22,45 часа на 15.04.2019 г. до 10,30 часа на 16.04.2019 г. в гр.София, бул.“Христо Смирненски“, както и от удостоверение от 16.04.2019 г. на СДВР, в което се сочи, че на 16.04.2019 г. е било заявено в 04 РУ-СДВР противозаконното отнемане на т.а.“Ландровер“ с рег.N *****, собственост на „П.Л. Бг“ ЕООД.

Доколкото не се твърди, а и няма данни, автомобилът да е открит, съдът приема, че е реализиран покрит застрахователен риск – „кражба“, уговорен в клауза „К“ -11.1, вр. с клауза „П“ – чл.13 от Общите Условия за застраховка на МПС. Към сключване на процесния застрахователен договор е бил извършен монтаж на допълнително устройство за защита – GPS тракер на застрахования автомобил, което се установява от изходящо от застрахователя възлагателно писмо от 21.11.2017 г., а и от направеното от ответника в писмения отговор признание. Това означава, че е изпълнено предвиденото в застрахователната полица специално изискване, което е уговорено като условие за предоставяне от застрахователя на покритие по риска „кражба на цяло МПС“.

Според съда уговорката в застрахователния договор, че не се изплаща застрахователно обезщетение, когато събитието е настъпило преди извършването на изискана от застрахователя профилактика на допълнителното устройство за защита, следва да се подведе под нормата на чл.408 ал.1, т.3 КЗ, а не следва да се приема като условие за покриване на риска „кражба на МПС“. Монтажът на допълнителното устройство за защита - GPS тракер е бил извършен към сключването на застрахователния договор, поради което в обхвата на поетата от застрахователя закрила е включен и рискът „кражба на цяло МПС“. Неизвършването на изискана от застрахователя последваща профилактика на вече монтираното допълнително устройство за защита следва да се квалифицира като неизпълнение на задължение по застрахователния договор от страна на застрахования, което дава право да се откаже плащане на застрахователно обезщетение. По същество ответникът в качеството на застраховател навежда довод за факт, който е основание за възникване на потестативното право да откаже изплащане на обезщетение - чл.408 ал.1, т.3 КЗ, но този факт няма значение за обхвата на поетата от него застрахователна закрила и покритите рискове.

Като краен извод – със сключване на застрахователния договор от 15.11.2018 г. е възникнало между цедента и ответника валидно застрахователно правоотношение, по което в обхвата на поетото от ответника задължение да се носи застрахователно покритие влиза и

рискът „кражба на цяло МПС“. При фактическата констатация за настъпило застрахователно събитие в резултат на покрит застрахователен риск следва да се прецени дали в полза на застрахователя е възникнало потестативното право по чл.408 ал.1, т.3 КЗ да откаже да плати застрахователно обезщетение.

От събраните по делото доказателства, преценени в съвкупност, съдът приема за недоказано, че застрахователното събитие е настъпило в резултат на бездействие на застрахования, което представлява неизпълнение на негово договорно задължение.

В съдебното заседание на 21.04.2022 г. ищецът е признал факта, че на 21.02.2019 г. е получил електронното съобщение на застрахователя, с което е изискано да се извърши профилактика на допълнителното устройство за защита на автомобила, но от показанията на разпитания св. Г. не се установяват факти, които да сочат, че именно след получаване на 21.02.2019 г. на електронно писмо е била извършена профилактика на допълнителното устройство за защита. Този фактически извод на съда се подкрепя и от заключението на СТЕ, от което се установява, че още към 19.02.2019 г. е констатирано от „Ф.С.“ ЕООД нисък заряд на батерията, което е изисквало подмяна на батерията, както и че към настъпване на събитието зарядът на батерията на допълнителното устройство още е бил нисък -13 %. Ако бе извършена профилактика на допълнителното устройство след получаване на писмото от 21.02.2019 г., зарядът на неговата батерия към настъпване на събитието нямаше да е на 13 %. Изискването на застрахователя за профилактика на устройството не е изпълнено.

Според съда в случая е налице неизпълнение на задължение по застрахователния договор от страна на застрахования, което е значително с оглед интереса на застрахователя, защото има отношение към предотвратяване на вредите от събитието, а и е предвидено в застрахователния договор, но от събраните по делото доказателства не се установяват факти, които да сочат, че неизпълнението на това задължение е довело до възникване на застрахователното събитие, респ. довело е до осуетяване на възможността за предотвратяване на вредите от него от органите на МВР.

От заключението на СТЕ, изготвено от в.лице Р., и от изнесените от в.лице обяснения в съдебното заседание на 08.07.2022 г. се установява фактът, че устройството е било **активно** към момента на кражбата и че последният активен сигнал, излъчен от допълнителното устройство GPS тракер, е на 16.04.2019 г., 02:46:57 ч. След като към момента на кражбата устройството е функционирало и се установи от обясненията на в.лице, че макар и с намален заряд на батерията от 13 %, то е могло да функционира още 10 дни, съдът приема, че неуспешният опит да се извърши от „Ф.С.“ ЕООД на 16.04.2019 г. в 12,53 часа „локализация“ на автомобила, т.е установяване на неговото местонахождение, е поради извършено въздействие от проникналия в автомобила, а не поради неизвършване на подмяна на батерията.

Както се спомена, към отнемане на автомобила допълнителното устройство за защита е функционирало и неговата батерия е била със заряд от 13 %, който е позволявал функциониране за още 10 дни, поради което съдът с оглед дадените от в.лице обяснения

намира, че прекъсването на сигнала от допълнителното проследяващо устройство и невъзможността да се извърши „локализация“ на автомобила, т.е да се установи неговото местонахождение, се дължи на използвано устройство за „заглушаване“ на сигнала на тракера и физическото премахване на батерията от допълнителното устройство за проследяване, с което е спряно излъчването на сигнал. В този смисъл съдът приема, че неизвършената профилактика на устройството и неподмяната на батерията, която към настъпване на събитието е функционирала с намален заряд -13 %, не стои в причинна връзка с настъпването на вредоносния резултат и с невъзможността да се установи местонахождението на автомобила след неговото отнемане. Настъпването на вредата и невъзможността тя да се предотврати чрез „локализиране“ на автомобила, стоят в причинна връзка с противоправното поведение на лицето, проникнало в автомобила, а не с поведението на застрахования и неизвършването на профилактика на допълнителното защитно устройство.

Фактите по делото сочат, че дори и застрахованият да бе изпълнил указанията на застрахователя за извършване на профилактика на допълнителното защитно устройство и подмяна на неговата батерия, застрахователното събитие би възникнало по същия начин и не би могло да се „локализира“ къде се намира автомобилът след неговото отнемане. Следователно неизвършването на профилактика и неподмяната на батерията на допълнителното устройство за защита от фактическа страна нямат качеството на задължително условие за настъпване на вредата, т.е липсва причинно-следствена връзка между неизпълнението на задължението на застрахования и настъпилата вреда. Тук е важно да се отбележи, че от заключението на СТЕ се установява, че монтираното допълнително устройство за защита е било в изправно техническо състояние и няма данни да не е могло да подава сигнал за локализиране на автомобила към момента на застрахователното събитие. Освен това от страна на ответника не е повдигнато фактическото твърдение, че това устройство не е функционирало поради техническа неизправност, която е причина да се изиска извършване на профилактика. Фактическата причина за необходимост да се извърши профилактика на допълнителното устройство се изразява в намаления заряд на неговата батерия и нуждата тя да се подмени, но към настъпване на събитието това устройство е функционирало и е могло да функционира до 10 дни след това.

В полза на застрахователя би възникнало потестативното право по чл.408 ал.1, т.3 КЗ да откаже изплащане на застрахователно обезщетение, но ако бе установено, че към настъпване на събитието допълнителното устройство за проследяване не е функционирало, но случаят не е такъв, защото то е функционирало и е могло да функционира още около 10 дни. В този случай поведението на застрахования, който не е предал за профилактика и подмяна батерията на устройството за допълнителна защита, не е рефлектирало неблагоприятно върху проявлението на риска, както и върху възможността за предотвратяване на вредите от него. Налице е неизпълнение на указания на застрахователя – т.50.8 от Общите Условия, но неизпълнението не стои в причинна връзка с настъпилата вреда, поради което хипотезата т.50.9 от Общите Условия е неприложима.

Неизвършването на профилактика на допълнителното защитно устройство и неподмяната на неговата батерия не са способствали за настъпване на вредата и не са попречили за предотвратяването на последиците от събитието. При тези факти съдът намира, че няма основание застрахователят да откаже да плати застрахователно обезщетение, поради което възражението му по чл.408 ал.1, т.3 КЗ е неоснователно.

От заключението на СТЕ се установи, че стойността на застрахования автомобил към настъпване на събитието е възлизала на 146 350 лв., поради което вземането по чл.405 ал.1 КЗ за застрахователно обезщетение възлиза на този размер – на колкото възлиза вредата.

Застрахованият е изпълнил всички задължения след настъпване на събитието и е представил на застрахователя необходимите документи за събитието, с което го е поставил в забава. На основание чл.162 ГПК съдът определя за периода 09.07.2019 г. – 05.11.2021 г. размер на обезщетението за забава на 34 595,51 лв.

В полза на застрахования са съществували срещу застрахователя вземания по чл.405 КЗ и по чл.86 ЗЗД, които следва да се приеме, че по силата на договора за цесия от 21.10.2019 г. са придобити от ищеца, който се легитимира като техен носител.

С оглед на изложеното съдът намира, че предявените искове следва да бъдат уважени, а на ищеца да се присъдят съдебни разноски при отчитане намалението на исковите, а доколкото уговореното адвокатско възнаграждение почти се равнява на минималния размер, няма основание то да се намалява поради прекомерност.

Мотивиран съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ЗАД“ А. „АД, ЕИК *****, гр.София, ул. „*****, да заплати на „Б.Т.“ ЕООД, ЕИК *****, гр.София, ул. „***** на основание чл.99 ЗЗД, вр. с чл.405 ал.1 КЗ сумата от 146 350 лв. - застрахователно обезщетение по договор за имуществено застраховане, сключен във формата на комбинирана застрахователна полица N 0307K6009692059/15.11.2018 г., за вреди от риска „кражба“ на т.а. „Ландровер“ с рег.N *****, шаси N SALGA3JF5GA262769, настъпила през времето от 22,45 часа на 15.04.2019 г. до 10,30 часа на 16.04.2019 г., ведно със законната лихва от 05.11.2021 г. до окончателното плащане; на основание чл.86 ЗЗД сумата от 34595,51 лв. – обезщетение за забава за периода 09.07.2019 г. – 05.11.2021 г., които вземания са придобити по сключен на 21.10.2019 г. с „П.Л. БГ“ ЕООД договор за цесия, както и съдебни разноски от 13 837,64 лв.

Решението може да се обжалва пред САС в двуседмичен срок от връчването.

Съдия при Софийски градски съд: _____